
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

5675 = 3

TYDINGEN VAN HET LEGER, BY ANTWERPEN.

NA dat onze dappere vrijwillige door eenen oorlog van scherpschieters den vyand afgemat hadden, maakten zy zig na woedende gevechten meester van Berchem en Borgerhout en bevonden zig onder den voet van de muren van Antwerpen binnen welke den vyand gevlugt was. Den 26's morgens vernam de bevolking van Antwerpen dat hunne medebroeders reeds onder de vesten van de stad waeren zy kwam in beweging niet tegenstaende de pogingen van den prins van Saxon-Weimar, maakte zig meester van een schip met snaphanen en ontwapende hier en daer met geweld eenige krygsposten. Dan begon in Antwerpen een schonwtoneel, waer van de schrikkslyke dagen van september te Brussel byna geen voorbeeld gegeven hebben. Men begon overal verschansingen op te werpen, de kalsyden wierden uytgedolven. Ontrent ten twee uren 's namiddags hebben 50 gewapende borgers zig begeben naer de hoofdwagt waer 300 hollanders en eenige detachementen der schuttery zig bevonden; deze namen geen deel in het gevecht.

en vertrokken zig op de tweede stegie van het stadhuys, de Hollanders vormden zig in een vierkant; maer de borgers als scherpschieters, geplaatst aen de hoeken der straten, in de vensters, achter de verschansingen, waerden zoo dapper dat zy op eene halve ure, meester waeren van de plaats; den officier van den post was gedood en 98 hollanders waer in vyf onder-officieren wierden krygsgevangen gemackt.

Op de Meir wierd'er niet min hevig gevochten; de plaats ingenomen alsook vele andere posten, de borgers wendden zig dan naer de poorten waer men overal met woede vogt tot in den nacht, zonder anderen nytval dan groot verlies van beyde kanten zoo in doode als gekwetsten; maer de hollanders wierden gedwongen in het kasteel te vlingten, laetende een groot getal krygsgevangenen in de handen der borgers. Deze kregen in den nacht versterking in volk en krygsbehoefien; den 17 eer den dag begon, was men weder aen het vegten met eene groote woede; ontrent 7 uren 's morgens was de borgery meester van de Roodde-poort en van die van Bergerhout; de hollanders namen de vlugt naer S. Joris-poort. Onse vrywilligen kwamen langs die poorten binnen, vervoegden zig by de borgers, vielen den vyand op het lyf en leverden hem een hevig gevegt in 't welk meest al de hollanders dood bleven. De vrywilligen wietden met den meesten geestdrift door de Antwerpenaers ontfangen op de groote markt. Oodertusschen maekte de borgery zig ook meester van S. Joris-poort waer de hollanders zig lang verdedigd hebben; eene andere afdeeling vrywilligen waer onder de jagers van den markgraef de Chastelet, kwamen langs den steenweg op Boom al deze poort binnen en dreven het overig van den vyand op de vlugt.

Tusschen negen en tien uren wierd de Mechelsche poort die slegt bewaerd was door de borgery overrompeld, terwyl den generael Mellinet die langs buyten aantaste; aenstonds dringt hy binnen, maekt hy zig meester van de vestingen en van twintig stukken grof geschut die in de stad gesleept wierden en op het kasteel gerigt. De hollanders namen langs alle kanten de vlugt naer de sterkte, hevig vervolgt, meer dan 400 krygsgevangenen bleven in de handen der borgers, maer de straeten waeren met lyken overdekt. Eene kapitulatie wierd gesloten. De hollanders moesten geheel de stad aen de belgische overlaeten en de zelve aenstonds ruymen; eenen wapenstilstand wierd geteekend, nog in den voormiddag met den general Chassé, maer hy was van geenen langen duer; de vrede hollanders hadden gezwoeren eene stad te vernietigen wiens bloeyenden koophandel hun zoo groot spyt en halsche afgunet toebragt zy hebben het gedaen op eene wyze die voor altyd hunnen naem door de Belgen zal doen vermaledyden.

Vernieling van Antwerpen door de Hollanders.

Het ontwerp van Antwerpen te vernietigen was reeds sedert eenige dagen gesmeed door de hollandsche barbaren gelyk het gableken is 't is eene vrack, die den koning Willem om zyne razerny tegen de Belgen nyt te voeren, over haer wilde nemen. Den zee-balliu, M. Klinkhamer, neef van van Maanen had reeds vastgesteld dit den 23 in het werk te leggen; hy had eenige slegte lieden nytgekogt, die het huys van verscheyde treffelyke borgers en boven al dit van eenige consuls der mogendheden plunderen moesten den donderdag 21 oktober; om te beter dit helsch ontwerp nyt te

voeren moest zyn eygen huys ook uytgeroofd worden. Dan zouden de oorlogschepen, onder voorwendsel van de ontlusten te stillen de stad in brand geschoten hebben; maer het verraed van Klinkhamer wierd ontdekt en den barbaer nam de vlugt.

Maer het moorddadig ontwerp was maer uytgesteld tot dat men een beter voorwendsel konde vinden om het uyt te voeren; en dit is zoo veel te waarschynelyker dat den generael Chassé sedert eenige dagen zyne vrienden had verzocht van uyt de stad te vertrekken, en den 27^{en} 's morgens eenige ryke met welke hy verbonden was, vermaend had dat zy maer twee uren tyd meer hadden om Antwerpen te verlaeten.

Volgens de eerste kapitulatie moesten de hollanders provisoirelyk in bezit blyven van het arsenal; ontrent den twee uren, gaven eenige verraders, die als onze vrywilligen gekleed waren, vuur op de soldaeten die het arsenal bewaerden; deze vuerden weder op onze vrywilligen die niet ver van daer stonden; het gevegt ging voort en niet tegenstaende den wederstant der hollanders wierden zy verdraven naar het kasteel; men was bezig met te handelen wegens de overgaf van het zelve, ondertusschen wierden 'er ook eenige snaphaenscheuten tegen het kasteel en schepen geschoten door kwaedwilligen van onze vyanden uytgekogt; de onderhandelingen wierden gebroken, de voorwaarden door de Belgen voorgesteld verworpen, ten dry uren begon tegen de stad een kanonnen vuer zoo schrikkelyk, dat 'er in de geschiedenis byna geen voorbeeld van gevonden word.

De kanonneering heeft geheel den nacht gequerd; te Brussel heeft men den brand gezien van op de bolwerken; ider kanonscheut deed de herten der dappere Brusselaers van vrack en

droefheyd kloppen. In den nacht zyn er talryke vrywilligen met kanons, bombarden, obiters en buskroydwagens naer Antwerpen vertrokken; de beweging heeft nog geheel den morgend-stond geduerd; te Antwerpen zelfs was men bezig met alle maetregelen te nemen om de sterkte te overweldigen; M. van Ghistel zal aan het hoofd der werkingen zyn. Des nagts wierd te Brussel de volgende afkondiging gedaen. Antwerpen is in brand; welbaest zal er niets van die luysterlyke stad meer overblyven.

L I E D E K E N

*Op het Bombardement van Antwerpen,
den 27 October 1830.*

Stemme: van Bertrand.

ô Belgen volk, ô leeuwen noyt volprezen,
wiens weërge men noyt in Europa vond,
uw daeden staen in 't helden boek te lezen,
hoe gy als leeuwen voor uw regten stond,
ons herts-vyand zoo ver door u verslegen,
tot in Antwerpen die vermaerde stad,
heeft daer zyn vreak en brand lust willen plegen
en als tiran alles ter hand gevat.

Als 't woedend rot was in 't kasteel gedreven
hebben zy een deel schelmen nytgekogt,
om op hun zelfs het eerste vuur te geven,
om zoo met schyn te dekken hun moord togt,
daer op hoort men terstond tot ons verwondere
het vreed geschut van Mars den oorlogs god,
dat d'aerde beefd door het gestaedig donderen
en niemand vond vertroosting in zyn lot.

Op korten tyd kwamen wy klaer bemerken,
dat door hun pylen vol van vuur en vlam,
stonden in brand verscheyd' huizen en kerken
daer elk door schrik aenstonds de vlygt nytnam
ons leeuwen door verbaesdheyd ongemeten,
zonder hun vyand te können weërstaen,

hebben hun belgen liefde niet vergeten ,
 zyn kloekmoedig wet blassenen voorgaen .

De locht weergalnde door 't droevig kermem
 der teedere moeders van alle hulp beroofd ,
 die met haer kinders in haer schoot en ermen ,
 al weenen trokken d'halren nyt hun hoofd ,
 't kinder geschrey liet zig zoo ys'lyk hooren ,
 dat hun geluyd tot in de wolken klom ,
 wiens hert zot niet van druk en weedom smoore
 terwijl den mensch in 't onschuldig bloed zwom

Het schryven heeft geen hollands hert bewoge
 de tiranny ging voords met alle kragt ,
 de grenaden tot in de locht gevlogen ,
 als bliksem-straelen in den duyster nigt ,
 tot dat het God hier boven kwam verdrieten ,
 want hy bedaerd het vreed barbaers gebroed ,
 ten acht uren hoorde men hier meer schieten ,
 O mensch bedankt uw Schepper met oodmoed .

De doode die gezeyd laegen op straete ,
 bezorgde men een plaats met verbied ,
 ook de gekwetste wierden niet verlaeten ,
 aen hun is alle noodig hulp geschied ,
 den Heer zal hun geven voor hun belooning ,
 een kroon als martelaers der waere kerk ,
 en hun leyden in zyn hemelsche wooning ,
 alwaar zy loon genieten voor hun werk .

Als de tyding was binnen Gend gekomen ,
 dat onze broeders waeren in den nood ,
 zag men het volk van alle kanten komen ,
 en elk terstond vrywillig dienst aanbod ,
 ja geen geklag van kinders of van vrouwe' ,
 nog geenen vrienden tzed en was zoo goed ,
 dat men hun Belgen hert kost wederhouwen ,
 elk riep ik waag liever myn Belgen bloed .

't Is God alken die victorie kan geven ,
 't is hy allien die ons verlossen zal ,
 hy heeft hun nu zoo ver door ons verdreven ,
 door hem moet hy over Neptunus wal ,

o Belgen wilt malkaer getrouwig blyven,
 stryd voor u waer Geloof en Vaderland,
 u naem zal men in alle boeken schryven,
 dat 't nae-geslagt kan zien uw vasten stand.

V O L K S - G E Z A N G ,

Stemme: *allons l'enfant de la patrie.*

Een prins van 't laf nassauwen bloede,
 riep aen zyn volk als dwingeland,
 trekt op en rooft voldoet uw woede,
 zoo gy myn vaen in Brussel plant, bis.
 den snoodaerd meynd ons te doen beven,
 en te werpen weêr in slaverny,
 maer neen de belgen blyven vry,
 of willen voor hun vryheyd sneven,
 te wapen borgery bescherm uw lyf en goed,
 en koelt en koelt nwen moed,
 voor 't vaderland en 't snood hollandsche bloed

't Kanon liet zig haest dond'rend hooren,
 wel loopt uw vorst toch te gemoed,
 hy geeft gena hy heeft het gezworen,
 zoo gy hem nedrig valt te voet, bis.
 maer onder jok der dwingelanden,
 zult gy uw hoofd nog wederblien,
 neen belgen dit zal noyt geschien,
 breekt voor altyd die slaefsche banden,
 te wapen, enz.

Het belgen bloed is ten het stroomen,
 dit edel bloed valt op u neer.

o Frederik die ons wilde toonen,

met 't woord van Willem zonder eer, bis.
 gaet loopt en werpt voor zyne voeten,
 de teekens van uw henveldaen,
 zegt hem, dat zyn geslagt voortaan,
 uw vred' zyn loos bedryf zal boeten,
 te wapen, enz.

Triumph, triumph wy zegenpraelen,
 't geluk bestraelt den vyands held,
 het regt moest d'overhand behaalen,
 den vyand is ontgeveld, bis.
 het volksken dat ons dierf trotseeren,
 vlingt over Moerdyk snel naer huys,
 weg, weg, loopt maer gy vreed gespuys,
 wy gaen in Holland u braveeren,
 te wapen, enz.

Kloek aen wykt niet ó dapper belgen,
 wiens roem zoo zuyv're straelen schiet,
 gy moet uw dwingelands magt verdelgen,
 eer gy nog de vryheyds vrugt geniet, bis.
 tot in het diepste der moerassen,
 vervolgt den laeten moordenaar,
 geen heyl geen rust voor den barbaer,
 voor dat den vryheyds-boom zal wassen,
 te wapen, enz.

